

STRATEGI
▶ **PROGRAM**
PLAN
POLICY
RIKTLINJER
REGLER

HÖGANÄS KOMMUNS

miljöprogram

2015-2025

HÖGANÄS
KOMMUN

ANTAGET AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2015-12-16
REVIDERAT AV KOMMUNFULLMÄKTIGE XXXX-XX-XX

INLEDNING

Generationsmålet är ett inriktningsmål för miljöpolitiken. Det är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället och innebär att förutsättningarna för att lösa miljöproblemen ska nås inom en generation; ”Det övergripande målet för miljöarbetet i Sverige är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökande miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Höganäs kommun tar ställning för miljön och vill bidra till hållbar utveckling. Att hushålla med resurserna över tiden, så att kommande generationer får minst lika goda förutsättningar som nuvarande är centralt ur både ekologisk, social och ekonomisk synpunkt. För att nå hållbar utveckling krävs att alla tre dimensionerna finns med. **Miljöprogrammets fokus ligger på ekologisk hållbarhet.**

Höganäs kommun vill erbjuda de som bor i, verkar i och besöker vår kommun en god livs- miljö med välbehållen natur, frisk luft, rent vatten, giftfri mat och fungerande ekosystem. Att arbeta aktivt med miljöfrågor är en del av att vara en attraktiv, engagerad, ansvarstagande och framsynt kommun. Ett framtidsytande miljöarbete är en profilfråga och ger goodwill samt en långsiktig kvalitetssäkring av kommunens attraktivitet.

SYFTET MED MILJÖPROGRAMMET

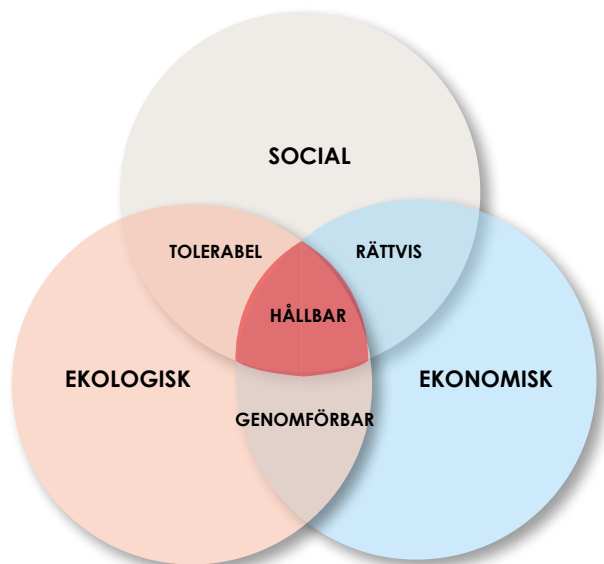
I en modern kommun har miljöarbetet införlivats i verksamheterna. Syftet med miljöprogrammet är att fungera som ett övergripande verktyg för styrning och uppföljning av miljöarbetet i Höganäs kommun.

DEFINITION AV HÅLLBAR UTVECKLING OCH DESS TRE DELAR

Hållbar utveckling är ett begrepp som fick sin internationella spridning i samband med FN-rapporten *Vår gemensamma framtid* (1987), även kallad Brundtlandrapporten. FN-rapporten definierar hållbar utveckling som en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling – den ekologiska, ekonomiska och sociala – ska samstämmigt och ömsesidigt stödja varandra.

- Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls.
- Ekonomisk hållbarhet handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.
- Ekologisk hållbarhet handlar om att långsiktigt bevara vattens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och att minska påverkan på naturen och människans hälsa.

Bilden visar de tre delarna av hållbar utveckling, som består av ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Miljöprogrammets fokus är ekologisk hållbarhet.

MILJÖPOLICY

Höganäs kommun tar ställning för miljön och strävar mot ett långsiktigt hållbart samhälle ur ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Höganäs kommun vill skapa livskvalitet för alla som bor och verkar i kommunen, för alla som besöker kommunen samt för kommande generationer. Miljö- och klimathänsyn ska vara en självklar del i kommunens alla beslut, för kommunens förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag.

Höganäs är en ekokommun¹ och ska fungera som pådrivare och gott exempel i arbetet för hållbar utveckling. Att uppfylla lagar och krav som berör kommunens verksamhet är en självklarhet.

Detta innebär att kommunen arbetar för att:

- alla kommunens anställda ska förstå miljökonsekvenserna av sitt handlande och

ska ta ansvar för den miljöpåverkan som uppstår i det egna arbetet

- aktivt utveckla och förbättra miljöarbetet i alla verksamheter
- miljöhänsyn alltid ska vägas in vid val av resesätt och transportsätt
- minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi² i kommunens verksamheter
- sprida kunskap om miljöfrågor till kommuninvånare, medarbetare, föreningsliv och näringsliv samt engagera till handling
- hushålla med naturresurser och att förebygga föroreningar
- bevara och gynna den biologiska mångfalden³
- planering, byggande och förvaltning inom kommunen ska vara miljöanpassad
- ta tillvara och utveckla natur- och kulturmiljön.

OM MILJÖPROGRAMMET

OMFATTNING & AVGRÄNSNING

I miljöprogrammet finns mål för vad kommunen vill nå med miljöarbetet. Miljöprogrammet innehåller Höganäs energiplan. Energiplanen har integrerats i miljöprogrammet och finns sammanställd som en bilaga till miljöprogrammet. Vid uppföljning ska miljöprogrammet läsas tillsammans med åtgärdsplanerna för att bilda en helhet.

Miljöprogrammet gäller för hela kommunen; för förvaltningar och nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag. Det omfattar kommunens egna verksamheter, men även områden där kommunen har möjlighet att påverka i den geografiska kommunen, till exempel genom samarbete med externa aktörer, information och incitament som styr i miljövänlig riktning. Miljöprogrammet fokuserar

OMFATTNING

ENERGI & KLIMAT - 3 MÅL

TRANSPORTER - 3 MÅL

HÅLLBAR KONSUMTION - 6 MÅL

MARK, VATTEN & NATUR- 7 MÅL

UTBILDNING, KOMMUNIKATION & ENGAGEMANG - 3 MÅL

¹ Medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner, se www.sekom.se

² Förnybara energikällor är sådana som återbildas hela tiden genom exempelvis solens eller månens inverkan på jorden. Solenergi, vattenkraft, vindkraft, tidvattenenergi och vågenergi tillhör de förnybara energikällorna. Biobränslen, från exempelvis skogsbruket, räknas också som en förnybar energikälla så länge som tillväxten är lika stor som avverkningen. Till de förnybara energikällorna räknas också biogas, det vill säga gas som vi människor kan utvinna ur olika biologiska material, exempelvis från matrester.

³ Begreppet biologisk mångfald betonar betydelsen av variationsrikedom, att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter, och en stor genetisk variation inom arterna. Förenklat kan det beskrivas som ett mått på hur många olika levande organismer det finns.

på ekologisk hållbarhet, som är ett stort och omfattande område. Frågor som rör rekreation och hälsa, kulturmiljö, social och ekonomisk hållbarhet ligger utanför miljöprogrammets avgränsningar. Även om dessa områden påverkar, och påverkas av, mål och åtgärder i miljöprogrammet.

Eftersom ordet ”kommun” kan betyda såväl organisatorisk som geografisk kommun, kan det ibland vara otydligt vad som menas. I detta program avses med ordet ”kommun” den kommunala organisationen, det vill säga förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag. När den geografiska kommunen avses, inklusive de som bor och verkar i den geografiska kommunen, används just benämningen ”geografisk kommun”.

KOMMUN
Den kommunala organisationen. Förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag.

GEOGRAFISK KOMMUN
Det som sker inom kommunens geografiska gränser. De som bor och verkar i kommunen.

TEMAOMRÅDEN

Vi har i detta miljöprogram valt att samla miljömålen i fem temaområden. De fem temaområdena är:

- Energi och klimat
- Transporter
- Hållbar konsumtion
- Mark, vatten och natur
- Utbildning, kommunikation och engagemang

Temaområdena och de mål som finns under varje temaområde har en koppling till de nationella och regionala miljökvalitetsmålen samt till Agenda 2030 och de globala målen. Varje temaområdes kopplingar framgår under respektive kapitel. Energiplanen omfattar målområdena energi och transporter då dessa har koppling till den geografiska kommunens energianvändning.

Sveriges miljömålsstruktur med ett övergripande generationsmål, 16 nationella miljökvalitetsmål och ett antal etappmål finns beskrivet i bilaga 1. Vissa av de nationella miljökvalitetsmålen, till exempel begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö, fångas upp i flera av miljöprogrammets mål, medan kopplingen till andra miljökvalitetsmål inte är lika tydlig.

BILAGOR

Höganäs Energiplan 2021-2025 - bilaga 1.

MILJÖPROGRAMMETS KOPPLING TILL ANDRA STYRDOKUMENT

Höganäs kommun har ett flertal styrdokument som ska genomsyra organisationens verksamheter. Ambitionen är att styrdokumenterna ska verka i samma riktning. Trots goda ambitioner är det ändå oundvikligt att intressen ibland står mot varandra. Olika styrdokument har ibland olika mål inom samma område.

Följande styrdokument tangerar miljöprogrammet

DOKUMENT

STATUS

Avfallsplan och renhållningsordning ...	Antagen 2019.
Inköps- och upphandlingspolicy	Antagen 2017.
Måltidsstrategi	Antogs 2013.
Resepolicy	Antagen 2020.
Fordonspolicy	Antogs 2010.
Energiplan	Under framtagande 2020.
Översiktsplan	Antagen 2019.
Trafikstrategi.....	Godkänd av KS som planeringsunderlag 2014.
Folkhälsoprogram	Antogs 2015.
Grönplan.....	Under framtagande 2020.
Naturvårdsplan	Antagen 2017.
VA-plan.....	Antagen 2015.

AGENDA 2030 OCH DE GLOBALA HÅLLBARHETSMÅLEN

Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, som inrymmer de globala målen för hållbar utveckling. I begreppet hållbar utveckling integreras de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och ekologisk. De 17 globala målen konkretiseras med 169 delmål och 230 globala indikatorer. Det övergripande syftet med agendan är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor, att främja fred och rättvisa och att lösa klimatkrisen.

Miljöprogrammets mål bidrar i huvudsak till att vi uppnår den ekologiska dimensionen av de globala målen i Agenda 2030. Under respektive målområde redovisas vilka av de globala målen som påverkas positivt.

De flesta nationella och regionala miljökvalitetsmål täcks upp i miljöprogrammets mål, men kommunen arbetar även med miljökvalitetsmålen på andra sätt. Arbeta med miljökvalitetsmålen sker också i kommunens löpande verksamhet, utanför miljöprogrammets ramar, till exempel inom översikts- och detaljplaneringen och inom kommunens miljötillsyn.

FRAMTAGANDE OCH REVIDERING AV MILJÖPROGRAMMET

Arbetet med att ta fram nulägesbeskrivningar och mål till miljöprogrammet har bedrivits i fem arbetsgrupper med varsitt tema. Arbetsgrupperna har bestått av 6-10 personer i varje grupp och har utgjorts av representanter från olika delar av den kommunala organisationen. Deltagarna i arbetsgrupperna har utsetts utifrån arbets- och kompetensområde.

Ledningsgruppen för miljöstrategiska frågor har varit ledningsgrupp⁴ även för miljöprogrammet. Miljö- och folkhälsoutsjottets ledamöter, inklusive ersättare, har utgjort politisk styrgrupp. Arbetet har även förankrats i koncernledningen, vid ett kick-off-seminarium⁵ och i en bredare politisk grupp⁶.

Miljöprogrammet har reviderats under 2020. I revideringsprocessen har berörda bolag, förvaltningar och avdelningar varit delaktiga, revideringen har letts av hållbarhetsutvecklaren med stöd av berörda tjänstepersoner. Framtagandet av Energiplan har skett i samverkan mellan Höganäs Energi AB och kommunledningskontoret.

⁴ Ledningsgruppen för miljöstrategiska frågor har fram till sommaren 2014 bestått av kommunchefen, samhällsbyggnadschefen och miljöchefen. Därefter ersatte teknik- och fastighetschefen samhällsbyggnadschefen.

⁵ Ett kick-off-seminarium ordnades i augusti 2013 för utvalda politiker och tjänstemän.

⁶ Ett "mitt-i-processen-seminarium" ordnades i november 2013 då styrgruppen samt en representant från övriga partier bjöds in. Partierna ombads att återkomma med synpunkter två veckor efter seminariet.

Miljöprogrammet har varit på remiss under perioden 1 april-5 juni 2014. Sammanställningen av remissvaren inklusive ändringsförslag finns i bilaga 4. Vid revidering av miljöprogrammet 2020 har programmet varit på remiss internt i kommunkoncernen och berörda nämnder.

Miljöprogrammet antogs av kommunfullmäktige 16 december 2015.

FRAMTAGANDE AV ÅTGÄRDSPLANER

Arbetet med att ta fram åtgärder har skett i de förvaltningar och bolag som är mest berörda av respektive mål. I samband med beslut om revidering av miljöprogrammet beslutas också den tredje åtgärdsplanen för miljöprogrammet. De sedan tidigare genomförda åtgärdsplanerna har sträckt sig från 2016-18 och 2019-20. Åtgärderna är i den mån det är möjligt och relevant, redovisade med tidsram och kostnads- och besparingsberäkningar. Åtgärdsplanerna fastställs i kommunfullmäktige.

GENOMFÖRANDE & UPPFÖLJNING

Alla förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag har ett ansvar för att leva upp till miljöprogrammets intentioner och mål. Kommunikation och koncerntanke är ledord i såväl kommunens miljöarbete som i det övriga arbetet.

Miljöprogrammet ska följas upp en gång om året och rapporteras till kommunfullmäktige. Uppföljningen ska omfatta såväl miljöprogrammets mål som åtgärder i miljöprogrammets åtgärdsplan.

Resultatet av miljöprogrammet ska också redovisas till anställda och allmänheten.

Ansvar för genomförande av åtgärder för att uppnå målen anges i framtagna åtgärdsplaner. Uppföljningen av åtgärdernas genomförande utgör underlag i uppföljningen av miljöprogrammet.

Miljöprogrammet ska revideras efter halva programperioden.

INGÅR I TEMAOMRÅDET

Energianvändningens största miljöpåverkan är utsläppen av klimatpåverkande gaser. Annan miljöpåverkan är utsläpp av övergödande och försurande ämnen samt partiklar.

För att minska miljöpåverkan ska kommunen energieffektivisera⁷. Kommunen ska också öka andelen förnybar energi i sina egna verksamheter. Energisparåtgärder ska göras inom ramarna för energisystemet. Kommunen ska värna om olika energislag och använda dem så resurseffektivt som möjligt och använda återvunnen energi och fjärrvärme så långt det är möjligt. Kommunen har även en viktig roll att påverka energianvändningen i den geografiska kommunen. Det kan vi göra exempelvis genom energirådgivning, tillsyn, fjärr- och närvärmeutbyggnad och att stimulera byggande av lågenergihus.

KOPPLING TILL NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅL

Temaområdet energi innehåller mål som framförallt syftar till att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen:

- Begränsad klimatpåverkan
- God bebyggd miljö

KOPPLING TILL AGENDA 2030

FÖRNYBAR ENERGI

Förnybara energikällor är sådana som återbildas hela tiden genom exempelvis solens eller månens inverkan på jorden. Solenergi, vattenkraft, vindkraft, tidvattenenergi och vågenergi tillhör de förnybara energikällorna.

Biobränslen, från exempelvis skogsbruket, räknas också som en förnybarenergikälla så länge som tillväxten är lika stor som avverkningen.

Till de förnybara energikällorna räknas också biogas, det vill säga gas som vi människor kan utvinna ur olika biologiska material, exempelvis från matrester.

⁷ Med energieffektivisera menas att använda energi mer effektivt. Ett exempel kan vara att isolera fastigheter, vilket resulterar i att mindre energi används samtidigt som fastigheterna är lika varma som tidigare.

MILJÖMÅL - ENERGI & KLIMAT

1. Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 25 procent mellan 2011 och 2025.

Förtydligande: Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 10 procent mellan 2011 och 2018. Målet gäller den geografiska kommunen, exklusive industrisektorn, och sätts i relation till antal invånare. Siffrorna baseras på utsläpp som härstammar från fossila källor.

Uppföljning: Statistik hämtas årligen från den nationella emissionsdatabasen via RUS, Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet.

2. Höganäs kommun ska minska sin energianvändning med minst 25 procent mellan 2011 och 2025.

Förtydligande: Energianvändningen ska minska med minst 20 procent mellan 2011 och 2020. Målet gäller såväl förvaltningar som helägda kommunala bolag. Målet inkluderar uppvärmning

och el. Energianvändning från transporter behandlas i transportområdet. Målet gäller absoluta tal och inte per invånare. Målet är normalårskorrigerat.

Uppföljning: Uppföljning sker på samma sätt som för rapporteringen av energieffektiviseringsstödet.

3. Höganäs kommun ska återvinna energi i möjligaste mån. Så låg primärenergifaktor som möjligt ska eftersträvas så att resursutnyttjande minimeras.

Förtydligande: Målet gäller såväl förvaltningar som helägda kommunala bolag. Målet syftar till att utnyttja energislut så resurseffektivt som möjligt. Att återvinna energi och att använda återvunnen energi prioriteras.

Uppföljning: Redovisning av åtgärder som medför energiåtervinning eller nyttjande av återvunnen energi.

INGÅR I TEMAOMRÅDET

Temaområdet transporter inriktar sig på att begränsa trafikens negativa miljöpåverkan. Luftföroreningar påverkar växter och djur genom övergödning, försurning och förändrat klimat. Partiklar och marknära ozon försämrar människors hälsa.

Miljöbelastningen från kommunens egna och upphandlade transporter ska minska. Kommunen kan också på olika sätt verka för miljöförbättrande åtgärder i den geografiska kommunen. För att bättre kunna möta det transportbehov som finns måste cykel-, gång- och kollektivtrafik utvecklas och göras mer attraktiva. Kommunen har ett ansvar för att planera rätt, inspirera och underlätta för dem som bor och verkar i kommunen att välja mer miljöanpassade transporter. Region Skåne har tagit fram mål för färdmedelfördelningen där det övergripande målet är att en tredjedel av alla resor ska ske med bil, en tredjedel med kollektivtrafik och en tredjedel till fots eller med cykel år 2050.

KOPPLING TILL NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅL

Målen i temaområdet transporter syftar främst till att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- God bebyggd miljö

Målområdet har även en tydlig koppling till etappmål för inrikes transporter. etappmålet innebär att utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010.

KOPPLING TILL AGENDA 2030

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

MILJÖMÅL - TRANSPORTER

4. Andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång ska vara minst 35 procent 2025.

Förtydligande: Målet gäller den geografiska kommunen och omfattar alla resor som görs, såväl inom kommunen som in i och ut ur kommunen. Kommunens fysiska planering ska verka för att det blir lätt att gå och cykla överallt.

Uppföljning: Antalet resor till fots, med cykel, med kollektivtrafik och med bil mäts i resvaneundersökningar (RVU) med några års mellanrum.

5. Antalet laddningsställen för elbilar ska öka varje år fram till 2025.

Förtydligande: Målet gäller antal laddningsställen i den geografiska kommunen. Med laddningsställen avses en plats där det finns en eller flera "vanliga" laddstolpar eller en plats med snabbladdningsstation. Möjlighet att ladda elbilar ska finnas på strategiska platser, det vill säga där

människor uppehåller sig en längre tid, till exempel på arbetet eller vid boende i flerfamiljshus. Laddningsställen som räknas in i målet kan vara kommunens eller extern aktörs, dock räknas inte laddning vid enbostadshus in.

Uppföljning: Antal laddningsställen i den geografiska kommunen sammanställs årligen.

6. Minst 90 procent av kommunens egna och upphandlade transporter ska ske med förnybara bränslen senast 2025.

Förtydligande: Målet gäller

- förvaltningarnas och de helägda kommunala bolagens egna fordon,
- upphandlade persontransporter,
- upphandlade tjänster utförda med hjälp av lastbilar, arbetsmaskiner, och liknande.
- transporter av varor kommunen köper in.

Uppföljning: Uppföljning sker i de fyra punkterna ovan.

INGÅR I TEMAOMRÅDET

Konsumtion och livsstil påverkar miljön på lokal, regional, nationell och global nivå, både direkt och indirekt. Produktion och konsumtion av varor ger upphov till olika typer av miljöpåverkan under varornas hela livscykel, från råvaruutvinning och produktion till användning och slutligt omhändertagande. Exempel på miljöproblem som kan kopplas samman med konsumtion är klimatpåverkan, spridning av kemikalier samt utarmande av naturresurser och biologisk mångfald⁸.

Miljöanpassad upphandling är en nyckelåtgärd i detta sammanhang. Att välja ekologiska⁹ och klimatsmarta livsmedel är ett exempel på hur kommunen ska arbeta för att bidra till en mer hållbar konsumtion. Ett annat exempel är att ställa miljökrav vid nybyggnation och renoveringar av kommunens fastigheter.

KLIMATSMARTA LIVSMEDEL

Att välja klimatsmarta livsmedel handlar om att välja livsmedel som orsakar lägre växthusgasutsläpp än andra. Att till exempel välja vegetariskt istället för kött, eller att välja kyckling istället för nötkött.

En viktig del av hållbar konsumtion är avfallsminimering, det vill säga att minska mängden avfall som uppstår. Insikten om att alla produkter som konsumeras förr eller senare blir ett avfall, måste finnas med redan vid inköpstillfället. Att ha ett livscykelperspektiv vid inköp och upphandling kan spara både pengar och naturresurser.

KOPPLING TILL NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅL

Temaområdet hållbar konsumtion innehåller mål som syftar till att uppnå de nationella miljö kvalitetsmålen:

- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- God bebyggd miljö

KOPPLING TILL AGENDA 2030

⁸ Begreppet biologisk mångfald betonar betydelsen av variationsrikedom, att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter, och en stor genetisk variation inom arterna. Förenklat kan det beskrivas som ett mått på hur många olika levande organismer det finns.

⁹ Med "ekologiskt" avses här KRAV-märkt eller EU-ekologiskt (enligt EU:s förordningar EG/834/2007 och EG/889/2008).

MILJÖMÅL - HÅLLBAR KONSUMTION

7. Minst 50 procent av de livsmedel kommunen köper in ska vara ekologiska¹⁰ senast 2025.

Förtydligande: Samma krav ska ställas på externa entreprenörer vid upphandling av kostverksamhet. Kommunen ska prioritera ekologiska livsmedel från lokala producenter vid inköp av livsmedel.

Uppföljning: Andel ekologiska livsmedel av de totala livsmedelsinköpen mäts årligen.

8. Kommunen ska arbeta aktivt för att minimera miljöpåverkan från livsmedel och främja lokala livsmedel med låg miljöpåverkan.

Förtydligande: Målet gäller från 2015 och framåt. Motsvarande krav ska ställas på externa entreprenörer vid upphandling av kostverksamhet.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet anses uppfyllt när åtgärderna i åtgärdsplanerna är genomförda.

9. Kommunen ska minska matsvinnet till max 8 %.

Förtydligande: Målet förväntas uppnås 2023. Matsvinnet som omfattas är kökssvinn, serveringssvinn och tallriksvinn.

Uppföljning: Interna och externa kostverksamheter redovisar årligen hur de arbetar med målet genom att rapportera mätvärden från verksamheterna.

10. Kommunen ska arbeta aktivt för att skapa en giftfri vardag, med särskilt fokus på barn och unga.

Förtydligande: Målet gäller från 2015 och framåt.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet anses uppfyllt när åtgärderna i åtgärdsplanerna är genomförda.

11. Kommunens byggprojekt ska vara miljöanpassade.

Förtydligande: Höganäs miljöanpassar byggprojekt genom aktiva åtgärder där miljöcertifierade byggnader, materialval, livscykelanalyser och cirkulära affärsmodeller används för att minska miljöpåverkan från kommunens byggprojekt.

Uppföljning: Teknik- och fastighetsförvaltningen och Höganäshem redovisar årligen hur man arbetar med målet. Byggprojekt med certifiering, standardisering eller liknande redovisas.

12. Vid anskaffning av varor, tjänster och byggtreprenader ska det ställas miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav.

Förtydligande: Målet gäller från 2015 och framåt. Exempel på ”miljömässigt relevanta krav” kan vara krav på farliga ämnen som inte får finnas i produkten, krav på energieffektivitet och krav på resurshushållning¹². Även byggkoncessioner¹³ ska omfattas av dessa krav.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet anses uppfyllt när åtgärderna i åtgärdsplanerna är genomförda.

13. Höganäs ska återanvända mer, både inom kommunkoncernen och underlätta återbruk för invånare.

Förtydligande: Målet möter mål om minskade avfallsmängder i kommunens avfallsplan.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet anses uppfyllt när åtgärderna i åtgärdsplanerna är genomförda.

¹⁰ Med ”ekologiskt” avses här KRAV-märkt eller EU-ekologiskt (enligt EUs förordningar EG/834/2007 och EG/889/2008).

¹¹ Med matsvinn menas här mat som slängs.

¹² Att hushålla med ändliga resurser, det vill säga att inte förbruka resurser i snabbare takt än de förnyas.

¹³ En byggkoncession är ett kontrakt av samma slag som ett byggtreprenadkontrakt men som innebär att ersättningen till leverantören helt eller delvis utgörs av en rätt för leverantören att utnyttja anläggningen. En byggkoncession innebär till skillnad från en byggtreprenad att leverantören tar en ekonomisk risk. Se www.upphandlingsstod.se

INGÅR I TEMAOMRÅDET

Kommunen har en viktig roll vad det gäller att skydda våra vattenmiljöer genom att till exempel förhindra näringsläckage¹⁴ och spridning av förorenande ämnen. Att planera stads- och landsbygdsmiljö utifrån perspektivet om ett långsiktigt hållbart samhälle är väsentligt.

Att planera och sköta kommunen på ett hållbart sätt innebär också att värna om fina och ibland unika naturområden, både till havs och på land, och att gynna den biologiska mångfalden. I kommunens naturvårdsplan finns nuläge, mål och åtgärder för att utveckla naturvärden i kommunen.

Bevarande och stärkande av våra ekosystemtjänster är en förutsättning för hållbar utveckling. Negativ utveckling av jordens ekosystemtjänster är en utmaning som är lyft till global nivå. Vi har nyttjat mark- och vattenresurser med fokus på de ekosystemtjänster som är mest synliga som frukter, grödor och trävirke. Brist på helhetsperspektiv har medfört en negativ utveckling för det som kallas biologisk mångfald.

Att utveckla ekosystemtjänster som finns i Höganäs är komplext, men när vi lyfter det i samhällsplaneringen tar vi steg i rätt riktning.

Klimatanpassning är de anpassningar vi behöver göra för att kunna möta ett förändrat klimat. Klimatanpassningsåtgärderna är integrerade i kommunens samhällsplanering. Men utifrån miljöprogrammet är det viktigt att belysa behovet av klimatanpassning då det har direkta kopplingar med åtgärder för att begränsa klimatförändringarna.

KOPPLING TILL NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅL

Målen i mark, vatten och natur syftar till att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen:

- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Ett rikt odlingslandskap

KOPPLING TILL AGENDA 2030

¹⁴ Näring i form av kväve och fosfor som läcker från jordbruk och enskilda avlopp, orsakar övergödning i vattendrag, sjöar och hav.

MILJÖMÅL - MARK, VATTEN & NATUR

14. Kommunen ska arbeta aktivt för att god ekologisk status uppnås i Görslövsån och Oderbäcken enligt vattendirektivet¹⁵.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet är uppnått när vattenmyndigheterna¹⁶ har beslutat att statusen har uppnåtts.

15. Kommunen ska förbättra förutsättningarna för ekosystemtjänster.

Förtydligande: Målet gäller från 2016 och framåt.

Uppföljning: Uppföljning sker enligt åtgärdsplanerna. Målet anses uppfyllt när åtgärderna i åtgärdsplanerna är genomförda.

16. Höganäs ska vara väl förberett med de anpassningar som krävs vid ett förändrat klimat.

Förtydligande: Klimatförändringarna medför påverkan på många delar av samhället. Höjd havsnivå, ökade nederbörds mängder och ökad torka behöver beaktas i vår samhällsplanering.

Uppföljning: Redogörelse för hur målet hanteras i samhällsplaneringen.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Begreppet biologisk mångfald betonar betydelsen av variationsrikedom, att vi har ett landskap med många olika naturtyper, olika arter, och en stor genetisk variation inom arterna. Förenklat kan det beskrivas som ett mått på hur många olika levande organismer det finns.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Begreppet ekosystemtjänster används för att visa den nytta människan får från naturens arbete. Som när växter renar luft, buskar dämpar buller, bin pollinerar grödor eller att vår hälsa ökar i naturen.

¹⁵ EUs ramdirektiv för vatten, 2000/60/EG, anger vad EU-länderna minst ska klara vad gäller vattenkvalitet och tillgång på vatten.

¹⁶ Kommunen berörs av två vattenmyndigheter; Södra Östersjöns vattenmyndighet med gräns vid Kullen där vattenmyndigheten Västerhavet tar vid.

INGÅR I TEMAOMRÅDET

De val som kommunens medborgare, organisations- och näringslivsföreträdare gör till vardags är viktiga och påverkar möjligheterna att nå miljömålen. Kommunen ska sprida kunskap och engagera såväl sina anställda som medborgare, organisationer och näringsliv till ett aktivt miljöarbete. Kommunen ska också aktivt medverka i projekt som gynnar och tillför kunskap till kommunens eget miljöarbete. Genom samverkan ökar styrkan i miljöarbetet.

KOPPLING TILL NATIONELLA MILJÖKVALITETSMÅL

Utbildning, kommunikation och engagemang är ett temaområde som går tvärs över miljöprogrammets övriga temaområden. Områdets mål inkluderar åtgärder som förstärker mål och åtgärder i de övriga temaområdena. Samtliga nationella miljö kvalitetsmål kan i högre eller lägre grad omfattas.

KOPPLING TILL AGENDA 2030

MILJÖMÅL - UTBILDNING, KOMMUNIKATION & ENGAGEMANG

17. Kommunen ska utbilda och engagera sina anställda till ett aktivt miljöarbete.

Uppföljning: Alla förvaltningar och helägda kommunala bolag redogör vilka insatser som har genomförts.

18. Kommunen ska informera och engagera de som bor och verkar i Höganäs till en miljömedveten livsstil och främja miljöinriktade projekt.

Uppföljning: Alla förvaltningar och helägda kommunala bolag redogör årligen för hur de har arbetat med målet.

Förtydligande: De val som kommunens medborgare, organisations- och näringslivsföreträdare gör till vardags är viktiga

och påverkar möjligheterna att nå miljömålen. Kommunen ska sprida kunskap och engagera såväl sina medborgare som organisationer och näringsliv till ett aktivt miljöarbete.

19. Kommunen ska undervisa barn och elever för att engagera dem till en miljömedveten livsstil.

Uppföljning: Utbildningsförvaltningen och Kultur och fritid redogör årligen för hur de har arbetat med målet.

Förtydligande: I linje med gällande läroplaner genomförs undervisning i syfte att barn och elever skapar en förståelse för hur naturens olika kretslopp och människor, natur och samhälle påverkar varandra. På olika sätt sprida information om det miljöarbete som pågår i verksamheterna till vårdnadshavare.

KONTAKTUPPGIFTER

Fredrik Seger, hållbarhetsutvecklare kommunledningskontoret, Höganäs kommun
fredrik.seger@hoganas.se

WWW.HOGANAS.SE